

Motion av Lisa Palm (Fi) och Maria Jansson (Fi) om att minska segregationen med förändrade upptagningsområden

Skolsegregationen är utbredd i Stockholm. Behörigheten till gymnasiet varierar kraftigt mellan olika områden. OECD har återkommande varnat Sverige för konsekvenserna av detta. Enligt forskningen leder minskad segregation till positiva effekter för elevernas lärande och resultat både för elever som har det lite svårare i skolan och för dem som klarar sig allra bäst. Undersökningar från stadens egna skolor visar också att undervisningens effekt är störst på de skolor som ligger i "mellanskiktet". Däremot slår segregationen hårdast mot elever med föräldrar med låg utbildningsbakgrund samt om man lever i ekonomisk och social utsatthet.

Segregationen mellan skolor har också lett till en uppdelning mellan så kallade tillvalsskolor – skolor dit många söker – och frånvalsskolor – skolor dit få söker. Undersökningar visar att dessa effekter inte beror på skillnader i kvaliteten i skolornas undervisning. Tvärt om, flera av de mest attraktiva skolorna når inte så bra resultat som man kan förvänta med tanke på elevernas bakgrund. Det som förenar tillvalsskolorna är istället att de ligger i områden med många högutbildade och välbeställda familjer. På så sätt bidrar skolvalet till negativa spiraler för skolsegregationen.

Skolsegregationen är till stor del en konsekvens av bostadssegregationen, som måste åtgärdas på en rad olika sätt. Skolans kompensatoriska uppdrag spelar här en viktig roll. Vi föreslår därför att staden genomför en översyn av dagens upptagningsområden för att skapa en så bred social sammansättning av elever som möjligt i alla stadens skolor.

Skillnaderna mellan Mälarhöjden och Bredäng är ett exempel på hur två områden som ligger mycket nära varandra kan skilja sig åt i fråga om skolresultat. I Stockholm råder närhetsprincipen och den relativa närhetsprincipen. Det är bra att elever har nära till sin skola och för många föräldrar är det en trygghet att veta i vilken skola nära hemmet barnen kommer att kunna få en plats.

Staden behöver därför undersöka hur upptagningsområden kan ritas om för att elever ska ha nära till sin skola samtidigt som stadens skolor i större utsträckning blir en plats där elever från olika bakgrunder möts. En sådan utredning bör också ställa frågor kring hur nya skolors placering kan göras för att elevsammansättningen ska bli så varierad som möjligt.

Förändrade upptagningsområden kan bli ett viktigt styrmedel för att minska segregationen mellan skolor och för hur vi långsiktigt skapar en större social bredd i klassrummet och ett mer jämlikt samhälle.

Mot bakgrund av detta föreslår vi kommunfullmäktige att besluta:

- att utbildningsförvaltningen får i uppdrag att genomföra en översyn av dagens upptagningsområden
- att utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utifrån kriterier om social variation skapa nya upptagningsområden för att gynna detta

Stockholm 31 maj 2019

Lisa Palm (Fi) och Maria Jansson (Fi)